

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าอิสระ ปัญหาของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำรายงานภาษีและการบัญชี ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นางจิรภา วงศ์ประสิทธิ์

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต | สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ณาพร ณ เชียงใหม่ ประธานกรรมการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา โกศัยกานนท์ กรรมการ
 อาจารย์อภิชาติ ชมภูนุช กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำรายงานภาษีและการบัญชี ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของผู้ประกอบการในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีจัดทำรายงานภาษีและการบัญชี ตามมาตรฐานของซอฟต์แวร์ที่กำหนด โดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 63)

การศึกษาใช้วิธีออกแบบสอบถาม ออกเก็บข้อมูลสนาม สัมภาษณ์ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำรายงานภาษีและการบัญชี จำนวน 75 ราย ใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบกลุ่มชั้นภูมิโดยแบ่งกลุ่มในแต่ละประเภทของผู้ประกอบการ 3 กลุ่ม คือ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และ บุคคลธรรมดา แต่ละกลุ่มใช้สัดส่วนของแต่ละประเภทผู้ประกอบการทั้งหมดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย แล้วคัดเลือกรายที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำรายงานภาษีและการบัญชี ในแต่ละกลุ่มขึ้นมา ได้ขนาดตัวอย่าง 75 ราย แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และ Likert Scale

จากการศึกษาพบว่า ในส่วนข้อมูลทั่วไป ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ ระยะเวลาที่ใช้ซอฟต์แวร์บัญชี ส่วนใหญ่ได้นำมาใช้หลังวันที่ 1 สิงหาคม 2538(วันที่ 1 สิงหาคม 2538 เป็นวันที่ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 63 บังคับใช้)

ซอฟต์แวร์บัญชีที่ใช้เกือบทั้งหมดใช้ซอฟต์แวร์บัญชีสำเร็จรูป มีผู้ประกอบการจดทะเบียนในกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 ราย เท่านั้นที่ใช้ซอฟต์แวร์ที่เขียนขึ้นเอง และผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบริษัทจำกัดเท่านั้นที่ใช้ระบบงานทุกระบบด้วยคอมพิวเตอร์

ในส่วนการศึกษาปัญหาของผู้ประกอบการจดทะเบียนในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชี พบว่า การกำหนดมาตรฐานซอฟต์แวร์บัญชีโดยกรมสรรพากร ด้วยการจัดแบ่งชนิดของซอฟต์แวร์ออกเป็น 4 ชนิด ตั้งแต่ ชนิด ก, ข, ค และชนิด ง โดยแต่ละชนิดมีระดับความซับซ้อนของระบบซอฟต์แวร์สูงขึ้นตามลำดับ จุดประสงค์เพื่อควบคุมและจัดระเบียบในการออกเอกสารรายการทางบัญชี ไม่ให้มีรายการปกปิด หรือรายการแก้ไขต่างๆ โดยไร้ร่องรอย ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำรายงานภาษีและการบัญชี จะต้องใช้ซอฟต์แวร์บัญชีที่มีคุณสมบัติชนิดใดชนิดหนึ่งใน 4 ชนิดนี้เท่านั้น จะใช้ซอฟต์แวร์อื่นนอกเหนือจากนี้ไม่ได้ ในการศึกษาได้นำมาตรฐานของกรมสรรพากรจำนวน 4 ข้อ ซึ่งมาตรฐานแต่ละข้อมีการกำหนดคุณสมบัติของซอฟต์แวร์บัญชีไว้

ข้อบังคับในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีตามมาตรฐานข้อที่ 1 คือ เมื่อบันทึกข้อมูลแล้ว โอนเข้าบัญชีแยกประเภทแล้ว จะแก้ไขโดยไร้ร่องรอยไม่ได้ ปัญหาที่พบได้แก่ เมื่อเกิดข้อผิดพลาด ให้ใช้วิธีการปรับปรุงรายการตามหลักการบัญชี แทนการลบทิ้งหรือล้างออก โดยต้องมีรายงานการแก้ไขปรับปรุงรายการ ที่ระบุต้นตอที่ผิดพลาดและเอกสารที่ปรับปรุง รหัสประจำตัวผู้ปฏิบัติงานของผู้ปรับปรุงรายการ

ข้อบังคับในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีตามมาตรฐานข้อที่ 2 คือ ซอฟต์แวร์บัญชีจะต้องเป็นโปรแกรมที่ช่วยไม่ให้หลีกเลี่ยงภาษี ปัญหาที่พบได้แก่ ปัญหาซอฟต์แวร์จะต้องมีงบประมาณหรืองบย่อยที่เป็นที่มาของงบการเงิน และปัญหาที่ซอฟต์แวร์จะต้องมีชุดคำสั่งให้บวกกลับรายการค่าใช้จ่าย ต้องห้าม เพื่อคำนวณภาษีเงินได้ท้ายงบการเงิน

ข้อบังคับในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีตามมาตรฐานข้อที่ 3 คือ ซอฟต์แวร์ที่มีระบบความปลอดภัย เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูลได้ ปัญหาที่พบได้แก่ ปัญหาที่ซอฟต์แวร์ต้องมีการกำหนดให้มีระดับความปลอดภัย ต้องกำหนดจากส่วนอื่นนอกเหนือระบบซอฟต์แวร์ ปัญหาที่ซอฟต์แวร์ต้องมีการใช้งาน และแก้ไขข้อมูลทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน ปัญหาที่ซอฟต์แวร์เมื่อมีการบีบอัดข้อมูลและขยายข้อมูลต้องทำโดยคำสั่งภายในซอฟต์แวร์ และปัญหาที่ซอฟต์แวร์จะต้องบันทึกหลักฐานการทำงานไว้ทุกครั้ง

ข้อบังคับในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีตามมาตรฐานข้อที่ 4 คือ การบันทึกข้อมูลต้องเป็นไปตามหลักบัญชีคู่ ระบบงานทุกระบบใช้คอมพิวเตอร์ ลงบัญชีแยกประเภทอัตโนมัติ แก้ไขโดยไร้ร่อง

รอยไม่ได้ ปัญหาที่พบได้แก่ ปัญหาที่กรมสรรพากรได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้ซอฟต์แวร์บัญชี จะต้องมอบรหัสความปลอดภัยไว้ที่กรมสรรพากร

การที่กรมสรรพากรได้บังคับให้ผู้ประกอบการบันทึกตามหลักการบัญชีคู่ แก้ไขโดยไว้ร่องรอยไม่ได้ เพื่อป้องกันไม่ให้หลีกเลี่ยงภาษีอากรนั้น เป็นข้อบังคับที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มยอมรับที่จะปฏิบัติได้ และจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ใช้ระบบงานทุกระบบด้วยคอมพิวเตอร์เป็นนิติบุคคล ในรูป บริษัทจำกัด ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลซึ่งใช้ระบบงานทุกระบบด้วยคอมพิวเตอร์มีการลงทุนในส่วนของงานพัฒนาซอฟต์แวร์สูงกว่า ซอฟต์แวร์ที่ใช้จึงประสบปัญหาในเรื่องการรักษาความปลอดภัย การรายงานการแก้ไขปรับปรุง และการปรับปรุงรายการน้อยมาก และซอฟต์แวร์ที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นชนิด ค.ขึ้นไป ส่วนผู้ประกอบการอื่นใช้คอมพิวเตอร์เพียงบางระบบ และซอฟต์แวร์ที่ใช้มีความซับซ้อนของซอฟต์แวร์น้อย จึงมีปัญหาค่อนข้างมากกว่า แต่ผู้ประกอบการทุกรายจะใช้ระบบบัญชีคู่กับระบบขาย ระบบซื้อ ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลอย่างน้อยใช้ระบบบัญชีร่วมกับระบบขาย ชื่อ เจ้าหนี้ ลูกหนี้ และระบบสินค้าคงคลัง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะผู้ใช้งานเดี่ยว(Stand Alone) ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลบางส่วนเท่านั้นที่ใช้ระบบเครือข่าย(Lan) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประกอบการมีความพอใจในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดทำรายงานภาษีและการบัญชีเป็นอย่างมาก และจะพัฒนาระบบงานให้ดีขึ้นต่อไป

Independent Study Title	Problems of Value Added-Tax Entrepreneurs, in Using for Accounting Software Tax Report in Muang District, Chiang Rai Province.		
Author	Mrs. Jeerapha Wongprasit		
M.B.A	Business Administration		
Examining Committee	Assoc. Prof. Napaporn	Na Chiangmai	Chairman
	Assist. Prof. Annara	Kosaiyakanont	Member
	Lecturer Apichat	Chompoonuth	Member

Abstract

The objective of this independent study entitle "Problems of Value Added-Tax Entrepreneurs, in using for Accounting Software Tax Report in Muang District, Chiangrai Province was to study all occurrences by using selected accounting software, which standardized by Revenue Department declared issue no. 63.

The methodology of the study comprises of questionnaire, collected data and interviews for the 75 value added-tax entrepreneurs. Data were collected from 3 different groups of the entrepreneur namely: company limited, partnership cooperation and ownership. Each group represented the ratio of each entrepreneur, which have a business in Muang District, Chiangrai Province. The 75 samples were selected from the ones who used computer as an instrument for tax reports and accounting document works. Data were analyzed by using microcomputer and by used the SPSS/PC⁺ program. Frequency, percentage and Likert Scale were used as a statistical analysis.

This study found that most of the entrepreneurs group classified as the ownership. The duration was using for the accounting software will be after August 1,1995(August 1, 1995 is the date that the Director of Revenue Department was declared for the validity in using of the value added-tax, issue NO. 63). Most of the accounting software used was package software. These have only 2 entrepreneurs that used the self-developing software while the company limited was the only entrepreneur that used the computer in every system of their business.

It was found that the problem of the entrepreneurs who used the accounting software was the standardized which was declared by the Revenue Department and was divided into 4 types as: A, B, C and D. Each type have an increasing in complicated of the software system. This standard have an objective in control and organize all the accounting documents and to clearing the hidden or unhidden items. All the value added-tax entrepreneur must chose only one from these 4 accounting software types. In this study were bring the 4 standardized which declared by the Revenue Department as for the specification in each of the accounting software requirement.

The regulation following a standardized NO. 1 is, when the data were entered and post each entry to the correspondent general ledger accounts can not be edited. The problem was found when the thing come wrong, adjusting entries should correct it. Do not erase or delete it and must report the document that has been corrected. The entrepreneur must report all the mistake and all the corrected documents. The code of the reporter must be attached.

The regulation following a standardized NO. 2 is, the accounting software must be the program that protect the one who avoided the tax payment. It was found that the problem of the software required a component or sub component statement, which were the resources of financial statement. The software must have a set of commanding which can be added the prohibit transactions that needed for calculate the income tax.

The regulation following a standardized NO. 3 is, the software must have a security and protect database systems. It must report when the software was used. The problem in managing all the data must follow through the software program and the software must be recorded as a reference. And when the software has an encrypting data or a decrypting data must be work internal software system.

The regulation following a standardized NO. 4 is, the process of the data input must be the double accounting rules, post each entry to general ledger account automatically and can not be edited. The problem was the Revenue Department requires the entrepreneur user accounting software must be give security code.

The Revenue department requires the entrepreneurs can not edit the entry, data entry must be the double accounting rules is to protect avoiding taxes. The value added tax entrepreneurs were accepted. The study was found that the entrepreneurs that used all accounting software system

were company limited and had a higher cost of investment for developing the software. The software that used had a fewer problems in security, reporting and adjusting. Most of the software that used were a C type and above. Other entrepreneurs that used computer just for some parts of application and were in less complexity type and had more problems. All of the entrepreneurs used general ledger along with the sales and purchases. The companies limited preferred to use general ledger along with the sales, purchases, account payable, account receivable and inventory systems. This study found that most of the value added-tax entrepreneurs were used the stand-alone computer type. Some company limited were used the computer through the LAN network. It was also found that most of the value-added-tax entrepreneurs were satisfied in using the computer for the tax report, accounting report and willing to develop and make a progress in their business.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University